

Tillæg til miljøgodkendelse
af svinebruget
Katsigvej 46
9900 Frederikshavn

§ 12, stk. 3

*Lovbekg. nr. 256 af 21. marts 2017
om husdyrbrug og anvendelse af gød-
ning m.v., jf. § 10, stk. 9 i ÆL
204 af 28-02-2017*

Dato for gyldighed
27. juli 2018

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indholdsfortegnelse	0
Datablad	2
1 Resumé og samlet vurdering	3
1.1 Ikke teknisk resumé	3
1.2 Offentlighed.....	4
2 Generelle forhold	5
2.1 Forudsætninger for miljøgodkendelsen.....	5
2.2 Tidligere afgørelser efter husdyrbrugloven	5
2.3 Meddelelsespligt – anlæg og ejerforhold	5
2.4 Gyldighed, kontinuitet og ophør	6
2.5 Klagebestemmelser	6
2.6 Retsbeskyttelse.....	6
2.7 Revurdering af miljøgodkendelsen.....	7
3 Beliggenhed og planmæssige forhold	8
3.1 Lokalisering i forhold til beboelser, bygge- og fredningslinier mv.....	8
3.2 Placering i landskabet.....	10
4 Husdyrhold, staldanlæg og drift	11
4.1 Husdyrhold og staldindretning.....	11
4.2 Fodring	13
4.3 Energi- og vandforbrug	14
4.4 Spildevand herunder regnvand	15
4.5 Affald, døde dyr, olie, pesticider og øvrige kemikalier	15
4.6 Driftsforstyrrelser eller uheld	15
5 Gødningsproduktion og -håndtering	16
5.1 Produktion og opbevaring af husdyrgødning	16
6 Forurening og gener fra husdyrbruget	18
6.1 Ammoniak og natur nær anlægget.....	18
6.2 Lugt	24
6.3 Fluer og skadedyr	26
6.4 Transport.....	26
6.5 Støj, støv og lys.....	27

7	Bedste tilgængelige teknik (BAT)	28
7.1	Management og egenkontrol	29
7.2	Samlet vurdering vedrørende BAT på bedriften.....	30
8	Bilag A - Anlægstegning	31

DATABLAD

Titel:	Tillæg efter §12, stk. 3 til miljøgodkendelse af 30. juni 2010
Dato for godkendelse:	27. juli 2018
Lovgrundlag	Lovbekendtgørelse nr. 256 af 21. marts 2017, jf. § 10, stk. 9 i ÆL 204 af 28-02-2017
J.nr.	GEO-2016-02657
Skema ID	Hovedansøgning i skema 86878. Fiktiv ansøgning i skema 104560 (8-årsudvikling)
Virksomhedens navn:	Nørre Halden
CVR-nr.:	63730610
CHR-nr.:	38486
Ejendomsnummer:	813-38471
Matr. nr.:	4b m.fl., Skærum By, Skærum
Adresse:	Katsigvej 46, 9900 Frederikshavn
Ansøger:	I/S Holger & Rolf Hansen, Katsigvej 50, 9900 Frederikshavn. Tlf. 9847 3543 / 6174 3430
Konsulent:	Allan K. Olesen, LandboNord Mail: ako@landbonord.dk ; Til. 2929 4714
Kommunens sagsbehandler:	Anne Marie Henriksen Mail: anmh@frederikshavn.dk ; Tlf. 9845 6272
Tilsynsmyndighed:	Frederikshavn Kommune Rådhus Allé 100 9900 Frederikshavn tlf. +45 9845 5000 tf@frederikshavn.dk www.frederikshavn.dk

1 RESUMÉ OG SAMLET VURDERING

1.1 IKKE TEKNISK RESUMÉ

I/S Holger & Rolf Hansen, har søgt om tillæg til den gældende miljøgodkendelse af 30. juni 2010 for ejendommen Katsigvej 46, 9900 Frederikshavn.

Der er søgt om nedenstående projekt:

- Udvidelse af svineproduktionen fra 242,84 DE¹ til fremover 374,47 DE. Ejendommen har hidtil været godkendt til en produktion på 9.100 slagtesvin (31-108 kg) og 250 slagtesvin (70-108 kg). Fremover kan ejendommen drives med en produktion på 4.600 smågrise (7,1-31 kg) og 13.000 slagtesvin (31-110 kg).
- I forbindelse med udvidelsen skal en eksisterende slagtesvinestald forlænges med 33 meter, svarende til at stalden udvides med 726 m²
- Der etableres desuden en nye gylletank på 3.000 m³ i umiddelbar tilknytning til de ejendommens eksisterende gylletank.

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt til Frederikshavn Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem første gang den 10. august 2016.

Kommunen har vurderet, at den ansøgte udvidelse af produktionen på Katsigvej 46, 9900 Frederikshavn kan ske i overensstemmelse med Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.² samt habitatdirektivet, når virksomheden drives på de vilkår som fremgår af nærværende Miljøgodkendelse. Det vurderes, at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Det vurderes endvidere, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik.

Der skal gøres opmærksom på, at etablering af nye anlæg ikke må igangsættes, før der er givet en byggetilladelse og eventuelle andre nødvendige tilladelser fra Frederikshavn Kommune.

Miljøgodkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og betinget af følgende centrale vilkår:

DEN MAKSIMALE HUSDYRPRODUKTION (VILKÅR 8-9)

FODRINGSTILTAG (VILKÅR 10-15)

HYPPIG UDMUGNNG (VILKÅR 5-7)

---

¹ De angivne DE er opgivet i henhold til bekendtgørelse nr. 865 af 23. juni 2017 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v., med senere ændringer.

² Lovbekg. nr. 256 af 21. marts 2017 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., med senere ændringer.

1.2 OFFENTLIGHED

Sagen blev sendt i høring til ejendommens matrikulære naboer den 9. maj 2018. Der var frist frem til den 28. maj 2018 til at komme med eventuelle bemærkninger til projektet. Der kom ingen bemærkninger i forbindelse med denne nabohøring.

Udkast til miljøgodkendelse - eller orientering herom - blev den 3. juli 2018 sendt i partshøring til ansøger, dennes konsulent og andre berørte, skønnede parter i sagen. "Andre berørte" er fastlagt som ejendomme der ligger indenfor den vejledende konsekvenszone svarende til beboelser beliggende i en afstand af ca. 810 m fra den aktuelle ejendom. Der var frist til afgivelse af bemærkninger frem til den 26. juli 2018.

Der kom alene bemærkninger fra ansøger og dennes konsulent i forbindelse med denne partshøring. Ansøger oplyser, at Skærum Nørrehede (Skoven nord for ejendommen) er plantet som en del af et beskæftigelsesprojekt i 1930'erne. Rolfs bedstefar var en del af projektet. Inden da var arealet hedelignende – men uden beplantning. Skoven er altså efter ansøgers vurdering, ikke mere end 200 år gammel og er heller ikke groet frem af sig selv. Kommunen har bl.a. ud fra de høje målebordsblade (1842-1899) antaget, at skoven er mere end 200 år gammel og dermed omfattet af kategori 3 som ammoniakfølsom skov. Kommunen vurderer, at det formodentlig er korrekt at dele af skoven er tilplantet i 30'erne. På den sydlige del af arealet er det dog kommunens vurdering, at der er delarealer med ældre skov. Idet det er vurderet, at tålegrænsen er overholdt, også når skoven vurderes som kategori 3 natur, har kommunen ikke lavet yderligere research på området.

2.1 FORUDSÆTNINGER FOR MILJØGODKENDELSEN

Godkendelsen omfatter landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Katsigvej 46, 9900 Frederikshavn. Det ansøgte husdyrbrug er et såkaldt "IE-husdyrbrug" der er omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 12, stk. 1, nr. 2: Husdyrbrug med over 210 dyreenheder slagtesvin. IE-husdyrbrug er omfattet af særlige krav og bestemmelser i husdyrgodkendelsesloven. Vilkår som følge heraf er indarbejdet i miljøgodkendelsen.

Ejendommen skal fremover indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for denne godkendelse, og i overensstemmelse med vilkår, der fremgår af denne miljøgodkendelse. Ejendommen skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af denne miljøgodkendelse på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med godkendelsens vilkår. På tilsynsmyndighedens forlangende skal virksomheden dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår, ved at kunne fremlægge tilstrækkelig dokumentation f.eks. effektivitetskontrol, logbøger eller tilsvarende.

2.2 TIDLIGERE AFGØRELSER EFTER HUSDYRBRUGLOVEN

Der er tidligere meddelt følgende afgørelser efter husdyrbrugloven til husdyrbruget:

Miljøgodkendelse af 30. juni 2010 meddelt efter husdyrgodkendelseslovens § 12, stk. 1. Godkendelsen omfattede en udvidelse af husdyrproduktionen fra 6.700 slagtesvin til 9.350 slagtesvin, samt udvidelse og renovering af eksisterende stald.

Tillæg til miljøgodkendelse af 8. januar 2016 meddelt efter husdyrgodkendelseslovens § 12, stk. 3. Tillægget vedrørte ændring i arealer til udbringning af husdyrgødning.

Miljøgodkendelse af 30. juni 2010 er udnyttet og er fortsat gældende. Tillægget af 8. januar 2010 er bortfaldet, da det alene vedrørte anvendelsen af udbringningsarealer.

Meddelelsen af dette tillæg har følgende konsekvenser for vilkår i godkendelsen af 30. juni 2010:

- Vilkår 2 og 3 om dyreholdets sammensætning udgår og erstattes af vilkår 8 og 9 i denne miljøgodkendelse
- Vilkår 4 om foderkorrektioner udgår og erstattes af vilkår 10-15 om foderkorrektioner i denne miljøgodkendelse
- Vilkår 5, 6 og 7 om beredskab er fortsat gældende
- Vilkår 8 om nedfældning af gylle bortfalder
- Vilkår 9 om pumpning af gylle bortfalder
- Vilkår 10 og 11 om lugtgener er fortsat gældende
- Vilkår 12 om støj er fortsat gældende

I forbindelse med nærværende miljøgodkendelse er der i forhold til en række miljøpåvirkninger (herunder ammoniakdeposition) foretaget en samlet vurdering af samtlige ændringer og udvidelser over de seneste 8 år. Dette er i overensstemmelse med husdyrbrugloven.

2.3 MEDDELELSESPLIGT – ANLÆG OG EJERFORHOLD

Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygningsmæssigt eller driftsmæssigt, før udvidelsen eller ændringen er godkendt af kommunen.

2.4 GYLDIGHED, KONTINUITET OG OPHØR

Godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet senest 6 år efter at denne afgørelse er meddelt. Godkendelsen anses for udnyttet, når byggeriet faktisk er afsluttet. Hvis der ikke foreligger et byggeri, anses afgørelsen for udnyttet når det konstateres, at det der er truffet afgørelse, om faktisk er gennemført.

Hvis godkendelsen ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år jf. § 48 stk. 2 i bekendtgørelse nr. 1380 af 30. november 2017 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Når godkendelsen er udnyttet, så begynder den 3 årige kontinuitetsfrist at løbe. Det vil sige, at kontinuitetsfristen regnes fra den dag godkendelsen er udnyttet, selvfølgelig under forudsætning af, at udnyttelsen sker inden for udnyttelsesfristen.

Ved ophør af driften skal stalde og gyllekummer rengøres. Gyllebeholdere, som ikke fortsat skal anvendes, skal tømmes og rengøres. Idet husdyrbruget er et såkaldt IE-brug stilles der følgende vilkår vedrørende ophør:

1. Ved husdyrbrugets ophør eller ved husdyrbrugets delvise ophør, hvor produktionen kommer under grænsen for "IE-husdyrbrug" skal ophøret/nedgangen anmeldes til kommunen inden for 4 uger, sammen med et oplæg til en vurdering af jord og grundvand, jf. Jordforureningslovens § 38k.

2.5 KLAGEBESTEMMELSER

Afgørelsen offentliggøres på kommunens hjemmeside (www.frederikshavn.dk) og på Digital MiljøAdministration (www.dma.mst.dk) den 1. august 2018. Hvis du ønsker at klage over afgørelsen, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klagefristen udløber ved midnat den 29. august 2018.

Du klager gennem Klageportalen, som du finder på forsiden af [nævnets hjemmeside](http://naevnets.hjemmeside) (www.nmkn.dk). Herfra kan du logge på Klageportalen via virk.dk (som virksomhed eller forening) eller via borger.dk (som borger). Du logger på Klageportalen med NEM-ID.

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du som privatperson betale et gebyr på 900 kr. Virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. Gebyret betales tilbage hvis du får helt eller delvist medhold i klagen.

Klagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om Klageportalen, medmindre du forinden er blevet fritaget for brug af Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Frederikshavn Kommune. Kommunen videresender herefter din anmodning til nævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt du kan fritages.

2.6 RETSBESKYTTELSE

Med denne afgørelse følger 8 års retsbeskyttelse. Kommunen kan dog i særlige tilfælde meddele forbud eller påbud før der er gået 8 år, jf. § 40, stk. 2 i Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

2.7 REVURDERING AF MILJØGODKENDELSEN

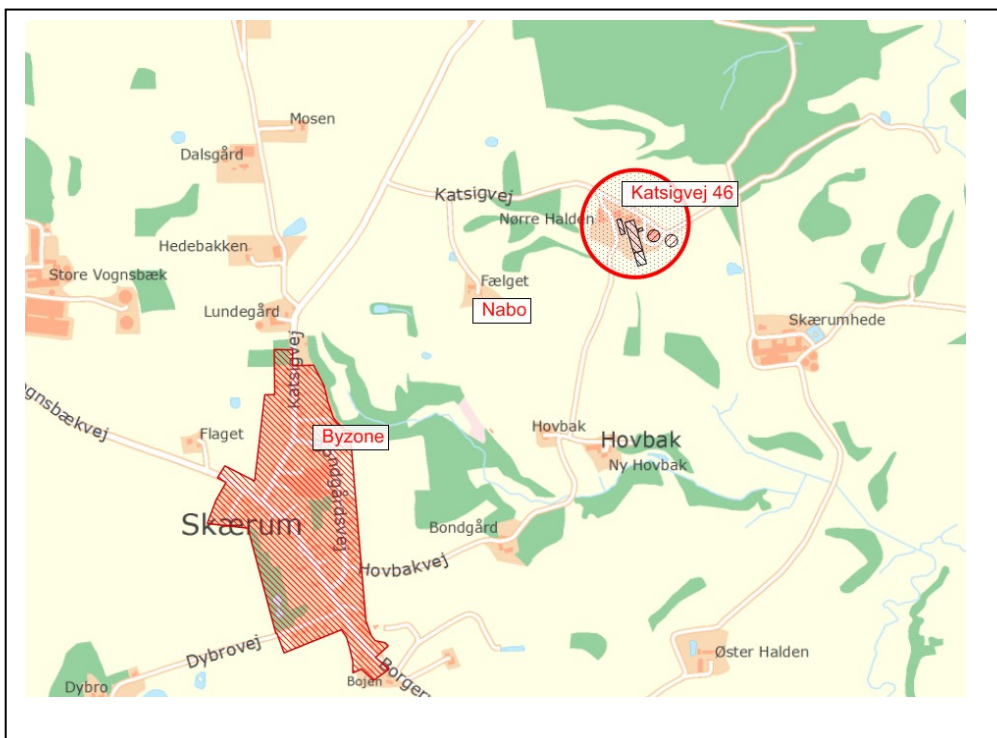

Virksomhedens miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering, jf. § 39 i Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug. Den første revurdering af husdyrbruget på Katsigvej 46 vil dog blive foretaget 8 år efter godkendelsen fra 2010 – dvs. i 2018.

Når EU-kommissionen har offentliggjort en BAT-konklusion i EU-Tidende der vedrører husdyrbrugets aktiviteter, skal tilsynsmyndigheden endvidere tage husdyrbrugets godkendelse op til revurdering. Eventuelle nye vilkår som følge af BAT-konklusionen skal overholdes senest 4 år efter offentliggørelse af BAT-konklusionen i EU-Tidende.

3.1 LOKALISERING I FORHOLD TIL BEBOELSER, BYGGE- OG FREDNINGSLINIER MV.

Husdyrbruget er placeret i landzone, med godt 350 meter til nærmeste beboelse, der ligger vest for de nye staldbygninger. Nærmeste byzone er Skærum der ligger knap 800 meter fra staldbygningerne. Der er mere end 1.000 meter til nærmeste samlede bebyggelse eller lokalplanlagte område i landzone. Ejendommens placering i forhold til nærmeste nabo og byzone fremgår af figur 1.

FIGUR 1 PLACERING AF HUSDYRBRUGET

Afstandskrav i medfør af lovgivningen til nabobeboelse, vandforsyning m.v. fremgår af tabel 1. Af tabellen fremgår afstanden fra det konkrete anlæg til de enkelte områder også. Det fremgår af tabellen, at alle afstandskrav til byzone, sommerhusområde, vandforsyning, vej og naboskel mv. i henhold til § 6 og § 8 i husdyrgodkendelsesloven er overholdt.

Naboskel

For det nye byggeri kan afstandskravet på 30 meter til naboskel ikke umiddelbart overholdes i forhold til skel mod ejendommen Katsigvej 50. Katsigvej 50 og Katsigvej 46 ejes begge af Holger og Rolf Hansen. Afstandskrav til naboskel gælder uanset ejerforhold. Ansøger har oplyst, at der i forbindelse med udvidelsen laves matrikulære ændringer, der sikrer at afstandskravet på 30 meter til naboskel kan overholdes. Der stilles vilkår i forhold til dette.

Søer

Den nye gylletank placeres ca. 110 meter fra en sø med et overfladeareal på over 100 m². Afstandskravet er 100 meter. Der stilles vilkår om, at tanken skal placeres mindst 100 m fra søen.

Kommunen har desuden vurderet det projekterede anlæg i forhold til fredninger samt bygge- og beskyttelseslinjer. Anlægget ligger uden for fredninger og der er ikke konflikt med bygge- eller beskyttelseslinjer (strand- klit-, sø- å- og fortidsmindebeskyttelseslinier).

TABEL 1 AFSTANDSKRAV JF. HUSDYRGODKENDELSESLOVENS §§ 6-8. MINIMUM AFSTAND FRA DET GODKENDTE PROJEKT TIL DE ENKELTE OMRÅDER FREMGÅR AF SIDSTE KOLONNE

	Afstandskrav	Det konkrete projekt
Byzone eller sommerhusområde	50 m	over 650 m
Område i landzone der ved lokalplan er udlagt til boligformål m.v.	50 m	over 650 m
Nabobeboelse	50 m	over 300 m
Kategori 1 eller 2 natur	10 m	Over 200 m
Ikke-almment vandforsyningsanlæg	25 m	33 m
Alment vandforsyningsanlæg	50 m	Over 200 m
Vandløb & søer > 100 m ²	15 m 100 m*	Ca. 110 m
Offentlig vej og privat fællesvej	15 m	Se tekst
Levnedsmiddelvirksomhed	25 m	Over 100 m
Beboelse på samme ejendom	15 m	Over 20 m
Naboskel	30 m	30 m

- Gylletanke skal jf. § 8, stk. 2 placeres mindst 100 m fra vandløb og søer > 100 m²

Privat fællesvej

Såvel eksisterende som nye bygninger på Katsigvej 46 ligger mindre end mindre end 15 m fra Katsigvej, der er registreret som privat fællesvej. En privat fællesvej er i lov om private fællesveje defineret som en vej der fungerer som færdselsareal for anden ejendom end den ejendom, som færdselsarealet ligger på, når ejendommene ikke har samme ejer. Vejen ud for Katsigvej 46 er færdselsvej for Katsigvej 50. Idet de to ejendomme har samme ejer er denne del af vejen ikke defineret som privat fællesvej og afstandskravet på 15 meter skal ikke overholdes.

På baggrund af ovenstående, er det kommunens vurdering, at det ansøgte projekt etableres i overensstemmelse med lovgivningens afstandskrav. Der stilles følgende vilkår til projektet:

2. Anlægget skal etableres og placeres i overensstemmelse med denne miljøgodkendelse og de forelagte oplysninger.
3. Den nye gyllebeholder skal placeres mindst 100 m fra vandløb og søer med et areal over 100 m²
4. Der skal laves matrikulære ændringer, således at nyt byggeri kan overholde afstandskrav på 30 m til naboskel

3.2 PLACERING I LANDSKABET

I forbindelse med den ansøgte udvidelse forlænges den østlige driftsbygning med ca. 33 meter mod syd og der opføres en gylletank umiddelbart øst for den eksisterende gylletank. Byggeriet vurderes som værende erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom og byggeriet placeres i umiddelbart tilknytning til ejendommens eksisterende produktionsbygninger.

Anlægget ligger i et område, der i kommuneplan 2015 for Frederikshavn Kommune er udpeget til områder til flersidig anvendelse. I områder til flersidig anvendelse skal der søges mod at tage et samtidigt hensyn til eksempelvis natur, miljø, landskab og rekreative værdier samt fortsat bosætning og erhverv. I de tilfælde, hvor der opstår modsatrettede interesser, skal der foretages en konkret vurdering, hvori interesserne afvejes mod hinanden, jf. retningslinje 17.5. Det er kommunens vurdering, at der ikke er modsatrettede interesser i den konkrete sag.

Anlægget ligger ikke i økologisk forbindelse. Anlægget ligger ikke inden for større uforstyrret landskab, særligt værdifuldt landskab eller værdifuldt kulturmiljø. Anlægget ligger endvidere ikke i fredet område eller inden for kirkebyggelinje.

Ved den ansøgte udvidelse af anlægget forbliver bygningsmassen samlet og påvirker ikke det omkringliggende landskab væsentligt. De omkringliggende områder udgør ikke en særlig værdi rent landskabeligt. Der er således ikke baggrund for at stille vilkår omkring den landskabelige tilpasning.

4.1 HUSDYRHOLD OG STALDINDRETNING

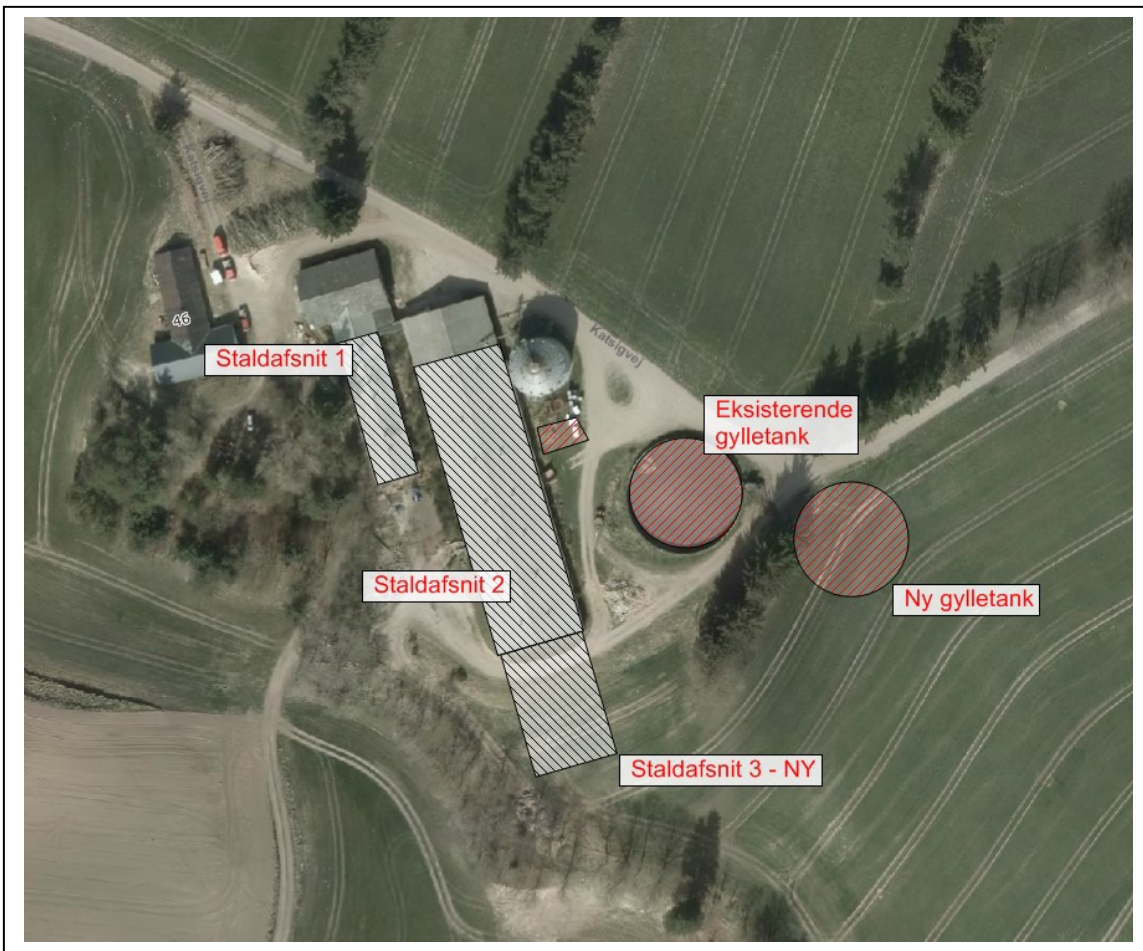
Det godkendte dyrehold med tilhørende staldsystemer fremgår af tabel 2. De enkelte staldafsnit fremgår af figur 2.

TABEL 2 OVERSIGT OVER GODKENDT DYREHOLD

Produktions- og staldtype	Staldafsnit nr.	Vægtgrænser	Antal	Stipladser	DE
Slagtesvin, delvis spaltegulv 25-49 % fast gulv	1	31-110	925	225	25,13
Smågrise, toklimastald med delvis spaltegulv	1	7,1-31	1250	210	5,79
Slagtesvin, drænet gulv + spalter (33/67). Hyppig udmugning	2	31-110	8.615	2.100	234,03
Slagtesvin, delvis spaltegulv 25-49 % fast gulv	3 – NY	31-110	3.460	845	93,99
Smågrise, toklimastald med delvis spaltegulv	3 – NY	7,1-31	3.350	560	15,52
Dyreenheder i alt	-	-	-	-	374,47

I staldafsnit 2 bliver der hyppig udslusning af gylle som lugtreducerende tiltag. Hyppig udslusning af gylle i slagtesvinestalde med fulddrænede gulve er optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste. Teknologien kan anvendes på fulddrænede gulve med rørudslusning hvor der er anerkendt en lugtreducerende effekt på 20 %. Der stilles vilkår i overensstemmelse med teknologilisten.

5. I staldafsnit 2 (se figur 2) skal gyllen i gyllekanalerne udsluses mindst hver 7. dag
6. Udslusning skal foretages mellem kl. 08 og kl. 16 og må ikke foretages på lørdage eller søn- og helligdage
7. Der skal føres logbog, der dokumenterer at udslusningen sker i overensstemmelse med vilkår 5 og 6. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises tilsynsmyndigheden på forlangende

FIGUR 2 NYE OG EKSISTERENDE STALDAFSNIT SAMT GYLLETANKE

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Frederikshavn Kommunes vurdering af BAT for staldd typer og staldd teknologi fremgår af miljøgodkendelsens kapitel 7. Kommunen tager i BAT-vurderingen udgangspunkt i Miljøstyrelsens principper bag de vejledende emissionsgrænseværdier. Ansøger kan godt vælge staldd typer eller teknologier, som isoleret set giver anledning til en større forurening, end hvis den mindst forurenende teknologi blev valgt. Dette kan lade sig gøre, hvis blot anlægget samlet set overholder de udledningskrav, som kommunen vurderer, er mulige på det aktuelle anlæg med baggrund i anvendelse af den bedste tilgængelige teknologi. Den samlede vurdering af, om udledningskravene overholdes, fremgår af kapitel 7.

Der stilles følgende vilkår for drift af husdyrholdet:

8. Husdyrholdet skal være sammensat og staldd indretningen udført i overensstemmelse med ovenstående tabel. Produktionen må ikke overstige de anførte antal DE.
9. Der må ikke ændres på sammensætningen af dyregrupper og arter eller i staldd indretning og andre forhold, uden at kommunen har vurderet effekten heraf. En ændring af sammensætningen af dyregrupper på maksimalt 5 % af den samlede husdyrproduktion kan dog ske uden yderligere vurdering fra kommunen, så længe det ikke medfører overskridelse af det tilladte maksimale antal DE.

4.2 FODRING

Der anvendes indkøbt tørfoder på ejendommen. Ansøger har oplyst at der anvendes fasefodring til såvel smågrise som slagtesvin. Der anvendes fasefodring i produktionen. Ved fasefodring er det muligt at fodre smågrise og slagtesvin efter deres næringsstofbehov i de forskellige perioder og vægtklasser. Derved reduceres udskillelsen af kvælstof og fosfor.

Foderblandingerne tilsættes syntetiske aminosyrer. Ved at reducere proteinindholdet i foderet, samtidig med tilsætning af frie essentielle aminosyrer, kan det undgås at overfodre med ikke-essentielle aminosyrer. Det giver en bedre proteinudnyttelse og mindre overskydende protein, hvorved kvælstofudskillelsen reduceres. Ved at reducere proteinindholdet i foderet reducerer grisene desuden vandoptagelsen således at de udskiller mindre urin hvilket resulterer i en mindre gyllemængde.

Det fremgår af ansøgningen at de anvendte foderblandinger tilsættes enzymet fytase, hvorved tilgængeligheden af foderet naturlige indhold af fosfor øges og udskillelsen af fosfor med gødningen reduceres.

Fodring er anvendt som virkemiddel til reduktion af ammoniaktabet fra husdyrholdet i projektet. Der er således (I IT-ansøgningen) foretaget en række korrektioner af foderforbrug samt af proteinindhold pr FE. Der stilles derfor en række vilkår vedrørende fodring.

Kommunen vurderer endvidere, at de anførte forbedringer med hensyn til proteinindhold i foderet samt fodereffektivitet er realistiske.

10. Den totale mængde **kvælstof** ab dyr pr. år for **slagtesvin** skal være mindre end 36.158 kg N pr år.

Den totale mængde kvælstof pr. år beregnes efter følgende formel: antallet af slagtesvin X ((FEsv pr produceret gris X g råprotein/FEsv)/6250 - ((afgangsvægt - indgangsvægt) X 0,0296 g N pr. kg tilvækst))

11. Den totale mængde **fosfor** ab dyr pr. år for **slagtesvin** skal være mindre end 7.770 kg P pr år

12. Den totale mængde fosfor pr. år beregnes efter følgende formel: antallet af slagtesvin x ((FEsv pr produceret gris x (g fosfor pr FEsv/1.000)) - ((afgangsvægt - indgangsvægt) X 0,0055 kg P pr kg tilvækst)

13. Der skal føres en logbog eller produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå:

- Antal producerede slagtesvin
- Gennemsnitlige vægtintervaller(indgangs- og afgangsvægt) for slagtesvin
- Foderforbrug pr. kg tilvækst
- Det gennemsnitlige indhold af råprotein og fosfor pr FE i foderblandingerne for slagtesvin

14. Dokumentation for beregningen af N og P ab dyr pr dyr følger reglerne for type 2 korrektion i gødningsregnskabet. Kg N og kg P ab dyr skal på baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder i perioden fra 15. september år 1 (f.eks. 2015) til 15. februar år 3 (f.eks. år 2017).

15. Logbogen/produktionskontrollen samt indlægssedler/blandeforskrifter for foder skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Ovenstående vilkår er beregnet ud fra forudsætningerne i nedenstående tabel 3. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men samlet skal ovenstående vilkår overholdes.

TABEL 3 FORUDSÆTNINGER FOR FODERVILKÅR

Parameter	Slagtesvin
Antal	13.000
Indgangsvægt	31 kg
Afgangsvægt	110 kg
FE pr kg tilvækst	2,78
G råprotein/FE	145,7 g
G fosfor/FE	4,70 g

4.3 ENERGI- OG VANDFORBRUG

Ejendommens energi- og vandforbrug fremgår af tabel 4.

TABEL 4 ENERGI- OG VANDFORBRUG

Art	Årligt forbrug, nudrift	Årligt forbrug, efter udvidelse
Fyringsolie	5.000 l	6.000 l
Elforbrug til maskiner, lys, ventilatorer m.v.	160.000	200.000
Vand til drikkevand og rengøring m.v.	8.000 m ³	10.000 m ³

Der er elforbrug til lys, ventilation, foderanlæg m.v. Det fremgår af ansøgningen, at ventilationsanlægget optimeres løbende og indstillinger justeres. Der foretages desuden hyppigt eftersyn og renholdelse af luftkanaler, hvorved modstand i ventilationssystemet undgås. Der er ikke lys i staldene om natten og begrænset udendørs belysning. Markdriften foregår fra ejendommen Katsigvej 50.

Ejendommen har egen vandforsyning og tilladelse til en indvinding på 8.000 m³. I de seneste år, er der blevet indberettet et vandforbrug på op til maksimalt 6.100 m³. Det faktiske vandforbrug har dermed været mindre end det forventede vandforbrug på 8.000 m³. Der forventes et vandforbrug på 10.000 m³ efter udvidelsen, men det er lidt usikkert, om det reelt bliver i denne størrelsesorden. Hvis der bliver behov for en indvinding på mere end 8.000 m³, skal der søges om tilladelse til dette, jf nedenstående vilkår.

16. Hvis vandforbruget overstiger 8.000 m³ skal der søges om og meddeles tilladelse til forøget indvinding af grundvand

Ifølge BREF-dokumentet er det med hensyn til reduktion af energiforbruget i svinestalde BAT at optimere ventilationssystemet i mekanisk ventilerede stalde, herunder at undgå modstand i ventilations-systemer gennem hyppig rengøring og eftersyn af kanaler m.m. Desuden er det BAT at anvende lav-energibelysning.

Miljøstyrelsen har ikke opstillet egentlige branchespecifikke krav til vand- og energiforbruget i forbindelse med fastlæggelsen af de vejledende BAT-standardvilkår. Baggrunden for dette er ifølge Miljøstyrelsen, at disse elementer vil afhænge af de driftsmæssige forhold på den enkelte ejendom.

Kommunen har ud fra virksomhedens produktion og teknologivalg vurderet at der er truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på reduktion af energi- og ressourceforbruget og at virksomheden dermed lever op til BAT. I forbindelse med kommende revurderinger af virksomheden vil spørgsmålet om anvendelsen af BAT blive et fast punkt. Der stilles vilkår om, at der skal søges om ny vandindvindingsstilladelse hvis vandforbruget overstiger 8.000 m³. Det er kommunens vurdering, at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår til virksomhedens energi- og ressourceforbrug.

4.4 SPILDEVAND HERUNDER REGNVAND

Tagvand fra staldene svarende til ca. 2.100 m³ årligt, afledes pt til terræn. Fremover vil der være en årlig mængde tagvand på ca. 2.323 m³. Idet den nye bygning er på mere end 500 m² skal der søges om en særskilt tilladelse til udledning eller nedsivning af tagvand. Det er kommunens umiddelbare vurdering, at det vil være muligt at opnå tilladelse til dette. Tilladelsen kan søges samtidig med at der søges om byggetilladelse. Markdrift foregår fra ejendommen Katsigvej 50 og der er således ikke va-sekplads eller tilsvarende på Katsigvej 46.

Kommunen vurderer samlet, at håndteringen af spildevand sker på forsvarlig vis.

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

17. Det er en forudsætning for etablering af den nye stald, at der opnås en særskilt udledningstilladelse eller nedsivningstilladelse til tagvand.

4.5 AFFALD, DØDE DYR, OLIE, PESTICIDER OG ØVRIGE KEMI-KALIER

Der er ingen ændringer i forhold til miljøgodkendelsen af 30. juni 2010.

4.6 DRIFTSFORSTYRELSE ER UHELD

Der er ingen ændringer i forhold til miljøgodkendelsen af 30. juni 2010. Det bemærkes, at vilkår 5-7 i miljøgodkendelsen af 30. juni 2010 vedrørende beredskabsplan og driftsforstyrrelser fortsat er gældende. Det medfører bl.a., at beredskabsplanen skal opdateres årligt, så den er i overensstemmelse med de faktiske forhold på ejendommen, også efter udvidelsen.

5.1 PRODUKTION OG OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING

I nedenstående tabel 5 ses en oversigt over produktionen af husdyrgødning på ejendommen. Ejendommens opbevaringskapacitet til flydende husdyrgødning fremgår af tabel 6.

Regler for kapacitet af gødningsopbevaringsanlæg fremgår af husdyrgødningsbekendtgørelsens³ kapitel 5. Opbevaringsanlæg skal have en kapacitet der er tilstrækkelig til, at udbringningen kan ske i overensstemmelse med regler om udbringning af husdyrgødning og regler om udnyttelse af næringsstoffer jf. den til enhver tid gældende bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning. Den tilstrækkelige opbevaringskapacitet vil normalt svare til mindst 9 måneders tilførsel og kravet ifølge bekendtgørelsen er, at der skal være mindst 6 måneders kapacitet.

TABEL 5 PRODUCERET HUSDYRGØDNING

Gødningstype	Produceret mængde	DE
Svinegylle	6.775 m ³	374,47

TABEL 6 OPBEVARING AF FLYDENDE HUSDYRGØDNING

Opbevaringsanlæg	Byggeår	Kapacitet (m3)	Overdækning
Eksisterende gylletank	2006	3.000	Flydelag
Ny gylletank	NY	3.000	Flydelag
I alt	-	6.000	-

I forbindelse med udvidelsen etableres en ny gylletank på 3.000 m³. Tanken etableres i tilknytning til ejendommens eksisterende produktionsbygninger. På begge gylletanke etableres der naturligt flydelag eller flydelag med snittet halm eller tilsvarende. Det følger af den generelle lovgivning, at der skal føres logbog for flydelag på gylletanke. Der stilles derfor ikke vilkår til dette i denne afgørelse.

Det fremgår af ansøgningen, at tankene opfylder Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav til pumper etc. Der udføres 10 års beholderkontrol af godkendt firma. Tankene tømmes normalt én gang årligt med henblik på inspektion og vedligeholdelse. Der er indsendt kapacitetserklæring der viser, at opbevaringskapaciteten efter udvidelsen vil være på 10,6 måneders opbevaring. Det er kommunens vurdering, at en opbevaringskapacitet på 10,6 måneder er tilstrækkeligt til at leve op til husdyrgødningsbekendtgørelsens regler om opbevaring af husdyrgødning.

Der foretages ikke behandling (separation, beluftning, biologisk behandling, forsuring, kompostering eller lign.) af husdyrgødningen på anlægget.

³ Bekendtgørelse nr. 865 af 23. juni 2017 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

I henhold til EU-kommissionens BAT-konklusion for intensivt opdræt af fjerkræ og svin af 21. februar 2017, er det BAT at opbevare gylle i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholderens kapacitet skal være tilstrækkelig, til at kunne opbevare gylle også i perioder hvor udbringning ikke er muligt. Beholderens strukturelle integritet skal kontrolleres mindst én gang årligt. Det er endvidere BAT at overdække beholderen med fast låg eller med et naturligt flydelag eller et flydelag, der etableres med snittet halm plastgranulat eller tilsvarende.

Kommunen har samlet vurderet, at ejendommens opbevaring af husdyrgødning lever op til kravet om anvendelse af BAT og at der er tilstrækkelig kapacitet til opbevaring af den producerede mængde gylle. Det bemærkes, at der i medfør af den generelle lovgivning på området er krav om, at der skal føres logbog for flydelag og at der skal føres 10-års beholderkontrol med gylletanke. Der er endvidere krav om, at der skal være tilstrækkelig opbevaringskapacitet til, at gyllen kan udbringes i den til enhver tid gældende bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning. Dette vil normalt svare til 9 måneders opbevaringskapacitet.

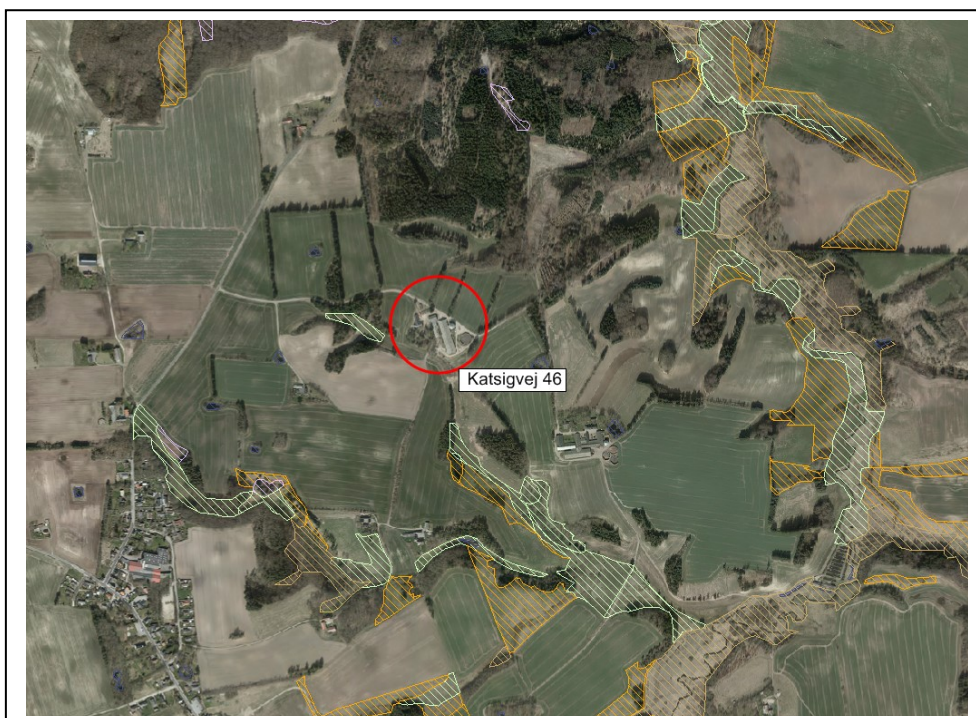
Kommunen har samlet vurderet, at opbevaringen af husdyrgødning lever op til kravet om anvendelse af BAT.

6.1 AMMONIAK OG NATUR NÆR ANLÆGGET

Beregninger foretaget i IT-ansøgningen viser, at fordampningen af ammoniak fra nudriften er 4.494 kg kvælstof pr. år og i ansøgt produktion 5.183 kg kvælstof pr. år. Projektet medfører således en stigning i ammoniakfordampningen på 689 kg kvælstof pr. år. Set over en 8-årsperiode er der en stigning i ammoniakemissionen på 1.439 kg N (fra 3.743 til 5.183 kg N/år)

Der er et generelt krav i Husdyrbrugloven om, at der for miljøgodkendelser skal ske en 30 % reduktion af ammoniakfordampningen i forhold til bedste staldsystem med normal 2005/2006 som udgangspunkt. Reduktionskravet gælder som udgangspunkt for udvidelser samt for stalde, som renoveres. I forhold til udvidelsen på Katsigvej 46 er dette reduktionskrav overholdt. Der er i miljøgodkendelsen stillet en række vilkår vedrørende dyrehold, staldtyper, fodring m.m. der er en forudsætning for at reduktionskravet er opfyldt.

Husdyrbrugloven har udpeget visse naturarealer og inddelt dem i 3 kategorier, samt angivet nogle beskyttelsesniveauer i forhold til de forskellige kategorier af natur, som skal overholdes i forbindelse med miljøgodkendelser. Derudover skal kommunen vurdere de resterende beskyttede naturtyper i forhold til naturbeskyttelsesloven. Den omkringliggende natur er kendetegnet ved overdrev og enge omkring Skærum Å systemet – se figur 3. Udvidelsen sker ikke inden for fredet område. Baggrundsbelastningen i dette område af Frederikshavn Kommune er på 12,4 kg N/ha/år.

FIGUR 3 DEN NÆRMESTE § 3-NATUR

Der er foretaget beregninger af ammoniakdepositioner på de nærmeste naturarealer, samt til de naturarealer hvor der forventes at kunne være en problemstilling. På den baggrund er der foretaget en vurdering af hvilken kategori (1, 2, 3 eller øvrig natur beskyttet efter naturbeskyttelseslovens §3) de forskellige naturarealer hører til og til projektets naturpåvirkning generelt. Der er foretaget en besigtigelse af de relevante naturarealer.

Ifølge § 11, stk. 3 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug skal beskyttelsesniveauerne i bilag 3 til bekendtgørelsen overholdes.

Beregninger foretaget i skema 86878, version 5 (udvikling "siden sidst"). Her stiger N-emissionen fra 4.494 til fremover 5.183 kg N/år. Beregninger er desuden foretaget i fiktivt skema 104560 (over de sidste 8 år). Her stiger N-emissionen fra 3.743 til fremover 5.183 kg N/år. Kommunens beregninger af N-depositionen fremgår af tabel 7. Placeringen af de punkter der er regnet N-deposition til fremgår af figur 4, 5 og 6.

TABEL 7 BEREGNING AF N-DEPOSITIONEN. BEREGNINGER ER FORETAGET I HENHOLDSVIS SKEMA ID 104560 (8-ÅRS UDVIKLING) SAMT SKEMA ID 86878 (UDVIKLING SIDEN SE-NESTE MILJØGODKENDELSE)

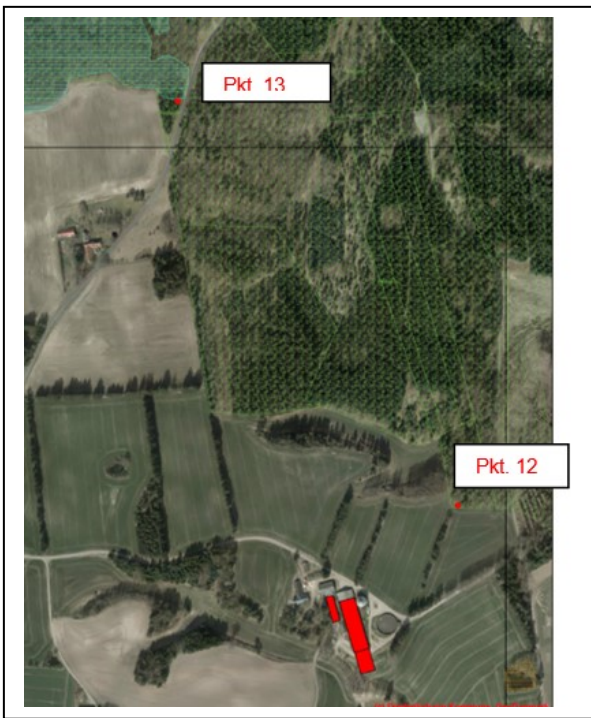
Pkt.	Naturtype	Kategori	N-merdeposition		N-total 104560 / 86878
			8-års (104560)	Siden sidst (86878)	
1	Sø	3	+ 0,2	+ 0,1	0,9 / 0,9
2	Eng	§3	+ 1,1	+ 0,4	5,0 / 5,0
3	Sø	§3	+1,8	+ 0,6	4,7 / 4,7
4	Skov	3	+ 1,9	+ 0,8	6,3 / 6,3
5	Overdrev	3	+ 0,1	+ 0,1	0,3 / 0,3
6	Overdrev	3	+ 0,3	+ 0,2	0,8 / 0,8
7	Overdrev	2	+ 0,1	+ 0,1	0,3 / 0,3
8	N2000,surt overdrev	1	+ 0,0	+ 0,0	0,0 / 0,0
9	Sø	3	+ 0,2	+ 0,1	0,7 / 0,7
10	Sø	3	+ 0,1	+ 0,0	0,2 / 0,2
11	Sø	3	+ 0,1	+ 0,1	0,2 / 0,2
12	Skov	3	+ 1,7	+ 0,0	8,0 / 8,0
13	Skov	3	+ 0,1	+ 0,0	0,3 / 0,3

FIGUR 4 PLACERING AF PUNKTERNE 1-7 OG 9-11

FIGUR 5 PLACERING AF PUNKT 8

FIGUR 6 PLACERING AF PUNKT 12-13

Det nærmest beliggende **kategori 1-natur** ligger inden for det internationale naturbeskyttelsesområde, habitatområde nr. 8, Åsted Ådal. Området ligger omkring 3,5 km øst for anlægget. Udpegningsgrundlaget for området fremgår af tabel 8.

TABEL 8 UDPEGNINGSGRUNDLAG FOR HABITATOMRÅDE NR. 8 - ÅSTED ÅDAL

Naturtyper: Vandløb (3260) Tør hede (4030) Enekrat (5130) *Surt overdrev (6230) Urtebræmme (6430) Rigkær (7230)	Bøg på mor (9110) Bøg på muld (9130) Stilkege-krat (9190) *Elle- og askeskov (91E0) Arter: Bæklampret (1096) Odder (1355)
---	---

*De særligt truede naturtyper og arter på europæisk plan (højt prioriterede) er markerede med en stjerne

Kategori 1 arealet er et surt overdrev i god naturtilstand (beregningsspunkt 8). Beregningen giver en totaldeposition på 0 kg N/ha/år. Tålegrænsen for surt overdrev af denne type ligger mellem 10 kg N/ha/år og 20 kg N/ha/år.

Samlet set vurderer Frederikshavn Kommune, at det ansøgte projekt ikke vil være til ugunst for udpegningsgrundlaget i Natura 2000 området, da en totaldeposition på 0,0 kg N/ha/år ikke påvirker naturarealet og naturarealerne er derfor ikke besigtiget.

Den maksimalt tilladte total ammoniakdeposition på **kategori 2 natur** er 1,0 kg N/ha/år. Nærmeste kategori 2-natur, et overdrev > 2,5 ha, ligger sydøst for Katsigvej 46. Totaldepositionen er 0,3 kg N/ha/år. Afskæringskriteriet er dermed overholdt og naturarealet er derfor ikke besigtiget.

I forhold til kategori **3-natur** skal kommunen foretage en konkret vurdering af, om der skal fastsættes krav. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er > 1,0 kg N/ha/år, men ikke stille krav om en merdeposition < 1,0 kg N/ha/år.

Skoven i beregningspunkt 4

Merdepositionen overstiger 1 kg N/ha/år set over en 8 årig periode. Det skal derfor vurderes, hvorvidt der skal stilles vilkår om en reduktion af merbelastningen.

Skov betegnes som ammoniakfølsom når der er:

- Skov på arealet i mere end ca. 200 år
- Skoven er groet frem af sig selv på et naturareal (i alt mere end ca. 200 år)
- Eller forekomst af naturskovsindikerende eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen til skovlovens §25 (se [Skovarter_Bilag 3 § 25 i skovloven Artslister_rev2 \(2\).xls](#).)

Skoven i beregningspunkt 4 er fredskov og kan erkendes på høje målebordsblade (1842-1899). Vi antager derfor, at skoven er omkring 200 år gammel. Skoven er derfor omfattet af kategori 3.

Den samlede deposition til skoven er baggrundsbelastningen på 12,5 kg N/ha/år sammen med totaldepositionen på 6,3 kg N/ha/år, i alt 18,8 kg N/ha/år. Tålegrænsen for skov ligger mellem 10-20 kg N/ha/år.

Ved konkret vurdering af om der er tale om særlige lokale eller regionale naturinteresser og ved vurdering af, om der skal stilles krav til den maksimale N-deposition skal alle følgende fire kriterier inddrages.

- Naturområdets status (eks. i kommuneplan): Skoven ligger i kanten af et større naturbeskyttelsesområde (særligt værdifuldt naturområde) i kommuneplanen for Frederikshavn Kommune. Områderne er udpegede for at sikre og forbedre naturværdierne.
- Fredning/ naturpleje: Området er ikke omfattet af en fredning. Området er under almindelig skovdrift og er ikke omfattet af fredning eller naturpleje.
- Områdets naturkvalitet: Skovarealet i punkt 4 er renafdrevet i 2004 og i de følgende år gentilplantet med lærk. Arealet fremstår forstyrret og rummer ikke naturskovsindikerende eller gammelskovsarter.
- Kvælstofbidrag fra andre kilder: Skoven modtager bidrag fra Katsigvej 50 samt fra omdriftsmarker, der ligger op ad skoven.

Frederikshavn Kommune vurderer, at der ikke er baggrund for at stille vilkår om en reduceret merbelastning til denne del af skoven, fordi den fremstår med yngre træer og uden kvælstoffølsomme arter.

Skoven i beregningspunkt 12

Merdepositionen overstiger 1 kg N/ha/år set over en 8 årig periode. Det skal derfor vurderes hvorvidt der skal stilles vilkår om en reduktion af merbelastningen.

Skov betegnes som ammoniakfølsom når der er:

- Skov på arealet i mere end ca. 200 år
- Skoven er groet frem af sig selv på et naturareal (i alt mere end ca. 200 år)
- Eller forekomst af naturskovsindikerende eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen til skovlovens §25 (se [Skovarter_Bilag 3 § 25 i skovloven Artslister_rev2 \(2\).xls](#).)

Skoven i beregningspunkt 12 er fredskov og kan erkendes på høje målebordsblade (1842-1899). Vi antager derfor, at skoven er omkring 200 år gammel. Skoven er derfor omfattet af kategori 3.

Den samlede deposition til skoven er baggrundsbelastningen på 12,5 kg N/ha/år sammen med totaldepositionen på 8,2 kg N/ha/år, i alt 20,7 kg N/ha/år. Tålegrænsen for skov ligger mellem 10-20 kg N/ha/år.

Ved konkret vurdering af om der er tale om særlige lokale eller regionale naturinteresser og ved vurdering af om der skal stilles krav til den maksimale N-deposition skal alle følgende fire kriterier inddrages.

- Naturområdets status (eks. i kommuneplan): Skoven ligger i kanten af et større naturbeskyttelsesområde (særligt værdifuldt naturområde) i kommuneplanen for Frederikshavn Kommune. Områderne er udpegede for at sikre og forbedre naturværdierne.
- Fredning/ naturpleje: Området er under almindelig skovdrift og er ikke omfattet af fredning eller naturpleje.

- Områdets naturkvalitet: Skovarealet er kuperet og karakteriseres ved ældre overstandere af bøg med indblanding af rødgran og stilkeg. Der er spredt forekomst af underskov med opvækst af ahorn, alm. røn og alm. hyl. Følgende urter er registreret i skovbunden: Hvid anemone, blåbær, bølget bunke, hindbær, majblomst, almindelig rapgræs, skovsalat, haremåd, skovstjerne, skovsyre, alm. engelsød og bredbladet mangeløv. Besigtigelsen viser at der er tale om ældre skov på sur bund.
- Kvælstofbidrag fra andre kilder: Skoven modtager bidrag fra Katsigvej 50 samt fra omdriftsmarker, der ligger op ad skoven.

Frederikshavn Kommune vurderer, at der er baggrund for at stille vilkår om en maksimal kvælstofbelastning til denne del af skoven, fordi tålegrænsen er overskredet og fordi skoven fremstår som ældre skov med lang kontinuitet og med fund af flere positive arter.

Der er tale om et tillæg til en tidligere miljøgodkendelse givet d. 30. juni 2010. I den tidligere miljøgodkendelse er der givet tilladelse til en merdeposition på 1,7 kg N/ha/år til skoven. Den aktuelle ansøgning medfører ingen merbelastning til skoven. Det er derfor ikke relevant at tale om en konkret tålegrænse til skoven, fordi Frederikshavn Kommune ikke kan stille vilkår der indskrænker den allerede tilladte kvælstofbelastning fra den tidligere meddelte miljøgodkendelse. I den aktuelle tilladelse stilles altså ingen vilkår til reduktion af merbelastningen til denne del af skoven.

Øvrig natur beskyttet efter naturbeskyttelseslovens §3 (enge, øvrige søer og strandenge)

Ifølge DMU er den faglige vurdering, at det vil være vanskeligt at påvise en effekt på et naturområde, som følge af belastning fra en enkelt kilde, ved en merbelastning på < 1 kg N/ha. Det er altså Frederikshavns kommunes vurdering, at §3 i naturbeskyttelsesloven umiddelbart vil være overholdt ved en ammoniak merbelastning på < 1 kg N/ha/år til naturarealer.

Dette notat forholder sig derfor kun til de §3 arealer, der modtager en merdeposition > 1 kg N/ha/år.

Engen i beregningspunkt 2 får en merdeposition på 1,1 kg N/ha/år. Den samlede deposition på engen er baggrundsbelastningen 12,5 kg N/ha/år plus totalbelastningen 5 kg N/ha/år, i alt 17,5 kg N/ha/år. Tålegrænsen for ferske enge ligger mellem 15 og 25 kg N/ha/år.

Ved konkret vurdering af om der er tale om særlige lokale eller regionale naturinteresser og ved vurdering af om der skal stilles krav til den maksimale N-deposition skal alle følgende fire kriterier inddrages.

- Naturområdets status (eks. i kommuneplan): Engen ligger i en naturlig lavning i landskabet omgivet af opdyrkede marker og skov. Engen ligger ikke i særligt værdifuldt naturområde
- Fredning/ naturpleje: Området er ikke omfattet af fredning eller naturpleje.
- Områdets naturkvalitet: Engen er karakteriseret ved høj ensartet græs/urtevegetation over 50 cm. Flere områder er næringspåvirket af den omkringliggende markdrift. Engen fremstår tør. Følgende arter er fundet på arealet (stjerne markerer arter fundet i dokumentationscirklen): Fløjlsgræs*, vellugtende gulaks*, almindelige hundegræs*, almindelig kongepen*, engbrandbæger, almindelig kvik*, fandens mælkebøtte*, stor nælde, almindelig rajgræs*, almindelig rapgræs*, almindelig røllike*, kruset skræppe*, rød svingel*, almindelig syre*, ager tidsel, lancet vejbred, musevikke* og kratfladbælg.
- Kvælstofbidrag fra andre kilder: Engen modtager kvælstofbidrag fra flere opdyrkede arealer.

Frederikshavn Kommune vurderer at der er tale om en eng i moderat naturtilstand med en tålegrænse på 22 kg N/ha/år. Tålegrænsen er ikke overskredet og arealet udgør ikke en væsentlig naturværdi i forhold til naturområdets status. Der stilles derfor ikke vilkår om reduktion af merbelastningen til arealet.

Søen i beregningspunkt 3 får en merdeposition på 1,8 kg N/ha/år. Den samlede deposition til søen er baggrundsbelastningen 12,5 kg N/ha/år plus totalbelastningen 4,7 kg N/ha/år, i alt 17,2 kg N/ha/år.

Tålegrænsen for søer med en habitatnaturtype er på 5 – 10 kg N/ha. En stor del af de danske søer hører imidlertid til den næringsbelastede slags, der ikke er kvælstofbegrænsede. For denne type af søer vil en yderligere kvælstofdeposition ikke have nogen betydning for søens tilstand, og der er derfor ikke defineret en tålegrænse for disse.

Søen er besigtiget i april 2017 og besigtigelsen viser, at søen har en dårlig naturtilstand, er næringsbelastet og ikke kvælstofbegrænset. En yderligere kvælstofdeposition fra luften vil ikke medføre en

tilstandsændring i søen, fordi den fremstår uden kvælstoffølsom vegetation. Det er derfor vurderet, at en merdeposition på 1,8 kg N/ha/år ikke ændrer tilstanden i søen.

Søen ligger ikke i særligt værdifuldt naturområde eller fredning. Søen indgår ikke i et naturplejeprojekt og ligger ikke i tilknytning til øvrige naturtyper. Søen er omgivet af landbrugsjord i omdrift og modtager et kvælstofbidrag der fra. Kommunen vurderer, at en øget ammoniakdeposition til søen ikke vil medføre en tilstandsændring og dermed overholdes §3 i naturbeskyttelsesloven.

Bilag IV-arter

En række dyr og planter omfattet af habitatdirektivets bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på egnen omkring det ansøgte anlæg. På baggrund af faglig rapport nr. 635 fra DMU samt øvrigt kendskab til området vurderes umiddelbart, at det kunne være: Spidssnudet Frø, Markfirben, Dværgflagermus og Vandflagermus.

Det ansøgte projekt vurderes at have en neutral effekt på levesteder samt yngle- og rasteområder for de nævnte arter. Dette tilskrives, at projektet vurderes ikke at medføre nogen ændring i naturtilstanden af nærliggende naturarealer. Potentiel forekomst i området af de nævnte bilag IV-arter vurderes knyttet til områdets beskyttede naturarealer, småskove, vandløb og udyrkede arealer i øvrigt.

Kommunens samlede vurdering

Kommunen har vurderet, at udvidelsen ikke vil modvirke målsætning om gunstig bevaringsstatus for naturtyper eller arter, der er på udpegningsgrundlaget for nærmeste Natura 2000-område. Kommunen har desuden vurderet, at projektet ikke vil føre til en væsentlig påvirkning af naturarealer, herunder kategori 1-, 2- og 3-natur.

Frederikshavn Kommune vurderer, at projektet ikke vil forringe levevilkårene for dyre- og plantearter omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

En forudsætning for ovenstående beskrivelse og vurdering af påvirkningen af beskyttet natur omkring ejendommen er, at den beregnede ammoniakfordampning er på 5.183 kg N om året. Denne ammoniakfordampning er et resultat af sammensætningen af dyreholdet, valg af staldtyper, staldteknologi, foderkorrektioner, afgræsningsstrategi, m.m.

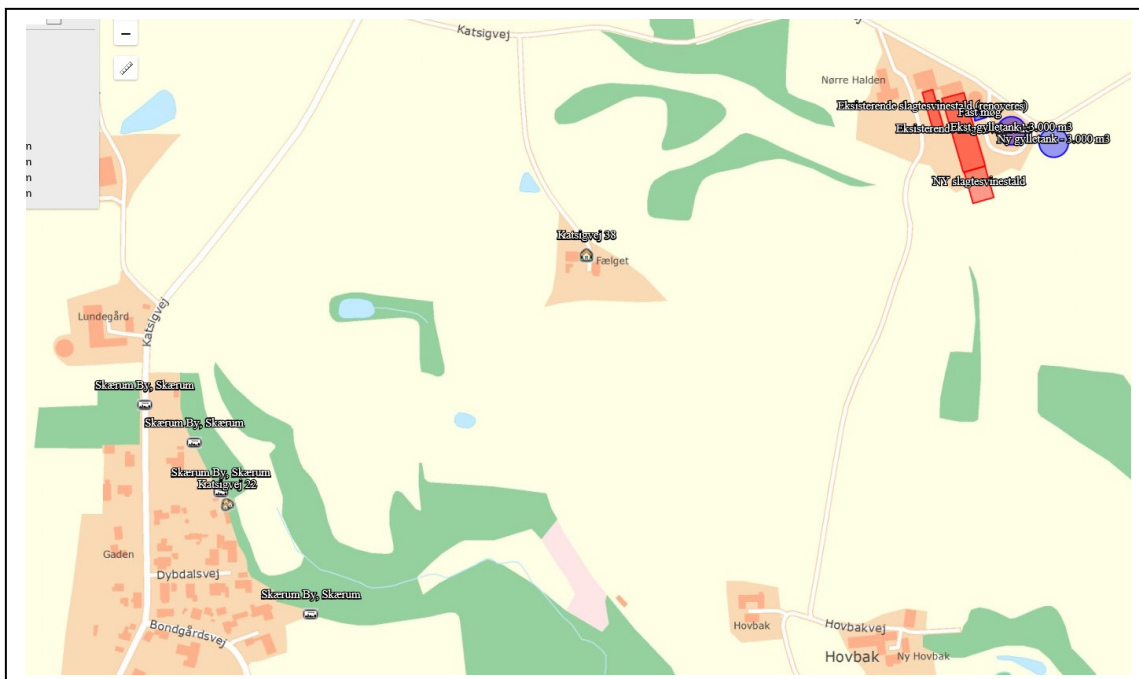
6.2 LUGT

Miljøstyrelsens ansøgningssystem (skema 86878, version 5) har beregnet hvilke afstande, der mindst skal være fra staldene til forskellige områder, se tabel 7. Her ses også den vægtede geneafstand til de forskellige områder. Geneafstanden måles fra et vægtet lugtcentrum på ejendommen (typisk centrum af staldanlægget) og til nærmeste punkt hos naboen eller på zonegrænsen.

TABEL 9 LUGTGENEAFSTANDE. ALLE AFSTANDE ER BEREGNET MED NY LUGTMODEL

Områdetype	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnitsafstand
Byzone (Skærum By)	761 meter	820 meter
Samlet bebyggelse	582 meter	836 meter
Enkelt bolig (Katsigvej 38)	283 meter	402 meter

FIGUR 7 PLACERING AF NÆRMESTE NABO, BYZONE M.V. DER ER REGNET LUGTGENEAFSTAND TIL

Placeringen af nærmeste nabo, byzone og samlet bebyggelse, som der er beregnet lugtgeneafstand til fremgår af figur 7. Samlet bebyggelse er reelt ikke markeret korrekt i IT-ansøgningen. Der er imidlertid ingen samlet bebyggelse (eller lokalplanlagt område i landzone udlagt til bolig m.v.) der er placeret tættere på. Beregningen af geneafstanden til samlet bebyggelse er dermed udtryk for en worst-case beregning.

Som det fremgår af ovenstående tabel overholder den ansøgte produktion lovens minimumskrav til lugtgeneafstande i forhold til de angivne områdetyper. For at kunne overholde geneafstande til byzone, er der i den ene eksisterende slagtesvinestald valgt supplerende teknologi i form af hyppig udslusning af gylle.

Hyppig udslusning af gylle i slagtesvinestalde med fulldrænede gulve er optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste. Teknologien kan anvendes på fulldrænede gulve med rørudslusning hvor der er anerkendt en lugtreducerende effekt på 20 %. Der er stillet vilkår i overensstemmelse med teknologilistens anbefalinger. Vilkår er stillet i afsnit 4.

Kommunen vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne. Der er stillet følgende vilkår vedrørende lugt fra anlægget.

18. Der skal opretholdes en god staldhygiejne. Det skal bl.a. sikres, at stier og lignende samt foderarealer holdes tørre, at dyrene holdes rene, at støv- og smudsbelægning i staldene fjernes, og at fodringssystemer holdes rene.

Vilkår 10 og 11 i ejendommens miljøgodkendelse af 30. juni 2010 om beregning af lugt ved væsentlige lugtgener er fortsat gældende. Periodiske lugtgener kan forekomme, når der pumpes gylle til og fra gylletankene, samt når der spredes gylle på markerne. Bedriften skal overholde de generelle regler i Husdyrgødningsbekendtgørelsen vedr. blandt andet tidspunkter for udbringning af husdyrgødning på

arealer nærmere end 200 m fra byzone samt områder i landzone udlagt til boligformål. Det er kommunens vurdering, at der med den generelle lovgivning på området ikke er behov for at stille yderligere vilkår vedr. udbringning af husdyrgødning.

6.3 FLUER OG SKADEDYR

Der er ingen ændringer i forhold til miljøgodkendelsen af 30. juni 2010.

6.4 TRANSPORT

Der er ingen væsentlige ændringer af transporter i forbindelse med udvidelsen af husdyrbruget. Der er fortsat transport af smågrise til husdyrbruget og slagtesvin ud fra husdyrbruget. Smågrise kommer fra bedriftens svineproduktion på Katsigvej 50 og transporten foregår med traktor og vogn. Slagtesvin til slagteriet afhentes med lastbil.

Der er levering af indkøbt foder til ejendommen og desuden transporter med korn, halm og gylle. Transporter med dyr og foder er jævnt fordelt over hele året, mens transporter med gylle, korn og halm er sæsonbetonet. I forbindelse med udvidelsen vil der ske en stigning i antallet af transporter med dyr, foder, gylle m.m. Øvrige transporter vil fortsætte i omtrent samme antal som i nudriften, delvist grundet større kapacitet pr. transport.

Nedenstående Tabel 10 viser det forventede antal transporter før og efter udvidelsen.

TABEL 10 FORVENTET ANTAL TRANSPORTER FØR OG EFTER ÆNDRINGEN

Art	Før udvidelse	Efter udvidelse
Smågrise fra Katsigvej 50 med traktor og vogn	60	100
Slagtesvin til slagteri Lastbil	52	52
Døde dyr	56	56
Indkøbt foder	47-56	60-72
Eget korn	44	44
Gylle	162	195
Halm fra mark	25	45
Fyringsolie og diverse	10	10

I forhold til husdyrbrugloven skal kommunen vurdere, om til- og frakørsel til husdyrbruget vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende. For husdyrbrugets egne køretøjer kan der endvidere stilles vilkår om hvilke veje der benyttes ved til - eller frakørsel. Selve belastningen af det lokale vejnet reguleres af den relevante vejlovgivning, mens færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet.

Det er generel praksis, at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde og beboere af ejendomme i landzonen må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med nærheden til landbrug.

Arealerne på ejendommen Katsigvej 46 drives sammen med bedriftens øvrige arealer – herunder arealer på Katsigvej 50. En stor del af arealerne ligger i umiddelbar tilknytning til selve ejendommen og transport med gylle, korn, halm m.v. kan dermed i stor udstrækning ske uden brug af offentlig vej.

Ejendommens udkørsel ligger i god afstand fra naboer. På den baggrund er det kommunens vurdering, at ind- og udkørsel ikke vil give anledning til væsentlige gener for omkringboende. Tilsvarende er det kommunens vurdering, at stigningen i antallet af transporter ikke har et omfang, der vil give anledning til gener for de omkringboende.

6.5 STØJ, STØV OG LYS

Der er ingen væsentlige ændringer i forhold til miljøgodkendelsen af 30. juni 2010.

Det konkrete anlæg mere end 300 meter fra følgende områder:

- En beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren
- Et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- Et område i landzone, der ved lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

Der er desuden mere end 300 meter til nærmeste nabobeboelse. På den baggrund er det, jf. husdyrgodkendelseslovens § 27, kommunens vurdering, at støj, støv og lys fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne.

Vilkår 12 i ejendommens miljøgodkendelse af 30. juni 2010 er fortsat gældende. Vilkåret stiller krav til den maksimale støjbelastning.

7 BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

Gennem Husdyrbrugsloven pålægges den enkelte landmand at redegøre for brugen af BAT (bedst tilgængelig teknologi). BAT er berørt i flere af de tidligere afsnit, og der er evt. formuleret vilkår i relation hertil.

Idet der er tale om et IE-husdyrbrug, skal kommunen lægge relevante BAT-konklusioner der er offentliggjort af EU-Kommissionen i EU-Tidende til grund i forbindelse med godkendelse. Den seneste BAT-konklusion er offentliggjort den 21. februar 2017 og er implementeret i husdyrlovgivningen.

Ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk beregner den vejledende BAT-emission for kvælstof med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier. – se tabel 6.

TABEL 11 BEREGNING AF BAT-EMISSIONSNIVEAU FOR KVÆLSTOF

Staldanlæg	Antal dyr	Standardemission. Kg N pr. dyr	Korrektions-faktor	Samlet emission (kg N/år)
Smågrise. Ekst. stald, renoveres	1.250 (7,1-31 kg)	0,0366	0,96	43,96
Slagtesvin. Ekst. stald, renoveres	925 31-110 kg)	0,3	1,06	294,97
Slagtesvin. Ekst. stald	8.615 31-110 kg)	0,36	1,06	3.662,98
Smågrise. Ny stald	3.350 7,1-31 kg)	0,0366	0,96	117,82
Slagtesvin. Ny stald	3.460 31-110 kg)	0,3	1,06	1.103,36
I alt				5.223,09

Den ansøgte produktion medfører en samlet emission på 5.183 kg kg N/år. Det ansøgte husdyrbrug overholder således det vejledende BAT-niveau, hvorfor der ikke som udgangspunkt er anledning til at antage, at det er BAT at lave yderligere tiltag på ejendommen.

For fosfor vurderes det i forhold til BAT, at det alene er omkostningsneutrale teknikker til reduktion af fosfor, der er relevante. Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier for fosfor, svarer til et indhold i husdyrgødningen af lager fra slagtesvin og smågrise på henholdsvis 22,3 kg P/DE og 29,2 kg P/DE. I den konkrete sag svarer det til ialt 8.497 kg P. Ifølge beregningen i IT-ansøgningssystemet er der en produktion på i alt 8.346 kg P af lager. Da dette ligger lavere end BAT-emissionsniveauet, vurderer kommunen, at det ansøgte projekt lever op til BAT for fosfor.

I tidligere afsnit af miljøgodkendelsen er BAT i forhold til staldindretning, foder, opbevaring/behandling af husdyrgødning og forbrug af vand og energi gennemgået. Management og egenkontrol er gennemgået i miljøgodkendelsen fra 2010 – der er ingen ændringer i forhold til dette. Det er samlet set kommunens vurdering, at husdyrbruget lever op til kravet om anvendelse af BAT.

Vær opmærksom på, at idet der er tale om et IE-brug, er der krav om at bruget skal have et miljøledelsessystem. Kravet skal være opfyldt senest den 21. februar 2021.

7.1 MANAGEMENT OG EGENKONTROL

Ansøger har redegjort for følgende tiltag indenfor management og egenkontrol.

- Personalet uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Der er tilknyttet en række fagkonsulenter, der gennemgår bedriften med ejer og medarbejdere efter behov (E-kontrol).
- Fodersammensætning og fordringsstrategi evalueres og tilpasses løbende, således at nyeste viden anvendes
- Besætningen gennemgås sammen med dyrlæge hver 4. uge, hvor besætningens behandlingsbehov konstateres.
- Der føres medicinjournal og logbog for gylletanke.
- Gylletanke bliver kontrolleret hvert 10. år af autoriseret kontrollant.
- Der er lavet beredskabsplan således at evt. uheld kan stoppes og konsekvensen for det omgivende miljø begrænses mest muligt.
- Ejendommens forbrug af energi og vand registreres løbende. Vandforbrug (egen boring) indberettes til kommunen.
- Staldafsnittene er tilkoblet alarmanlæg.

I henhold til BREF (2017) er det BAT at uddanne bedriftens personale, at registrere energi og ressourceforbrug samt forbrug og anvendelse af handels- og husdyrgødning. Endvidere at have procedurer for at sikre ren- og vedligeholdelse af bygninger og inventar, at planlægge gødskning af markerne korrekt samt at have nødfremgangsmåde ved evt. uheld.

Kommunen vurderer at bedriften lever op til BAT for så vidt angår management og egenkontrol. Det bemærkes at der er lovkrav omkring hovedparten af ovennævnte punkter medfør af anden lovgivning. Det gælder bl.a. gødningsplanlægning, medicin- og sprøjtejournal. Der er derfor ikke behov for at stille vilkår til disse forhold i denne miljøgodkendelse.

Der stilles følgende vilkår til husdyrbruget som følge af dets status som IE-husdyrbrug:

19. Husdyrbrugets gødningsregnskab skal være tilgængeligt i forbindelse med kommunens miljøtilsyn og skal indsendes til tilsynsmyndigheden, hvis der anmodes herom
20. Hvis et eller flere af godkendelsens vilkår ikke overholdes, skal det straks indberettes til tilsynsmyndigheden. Husdyrbruget skal straks træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at vilkårene igen overholdes.

7.2 SAMLET VURDERING VEDRØRENDE BAT PÅ BEDRIFTEN

Kommunen har med baggrund i ansøgers redegørelse for staldindretning, foder, opbevaring/behandling af husdyrgødning, udbringning af husdyrgødning, forbrug af vand og energi, management vurderet, at det ansøgte lever op til niveauet for BAT for en ejendom med den pågældende husdyrproduktion og størrelse. BAT vurderingen omfatter også de eksisterende stalde.

Det skal bemærkes, at BAT-vurderingen er foretaget som en selvstændig vurdering, uden hensyn til, om beskyttelsesniveauerne i husdyrbrugloven er overholdt.

